

تیین راهبرد رشد هوشمند شهری در منطقه ۱۹ کلان‌شهر تهران

دکتر ابوالفضل مشکینی*، فریاد پرهیز**، حافظ مهدنژاد***، علیرضا غلامی****، اکرم تفکری*****

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۸۹/۰۹/۱۵

تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۹۰/۰۳/۱۶

چکیده

راهبرد رشد هوشمند از جدیدترین و مهمترین انگاره‌های شهرسازی پایدار بوده و از مهم‌ترین استراتژی‌ها در پراکندگی شهری به حساب می‌آید. پژوهش حاضر به صورت توصیفی-تحلیلی و بهره‌گیری از مدل تاپسیس و ضریب پراکندگی ضمن تبیین مفهوم، اصول، روش‌ها و مزایای رشد هوشمند در منطقه ۱۹ شهرداری تهران با استفاده از ۷ معیار و ۷۲ به بررسی شاخص‌های رشد هوشمند و توسعه پایدار در منطقه مورد مطالعه پرداخته است. نتایج حاصل از رتبه‌بندی نواحی ۳ گانه منطقه ۱۹ تهران نشانگر وجود تفاوت و پراکندگی در برخورداری از شاخص‌ها بین نواحی منطقه ۱۹ تهران می‌باشد. البته میزان این تفاوت و پراکندگی زیاد نبوده و تا اندازه‌ای هوشمند بودن توسعه این منطقه را نشان می‌دهد. در کل ناحیه یک با نمره تاپسیس ۰/۸۶۷۸ در رتبه یک (برخوردار)، ناحیه دو با نمره تاپسیس ۰/۶۴۶۳ در رتبه دوم (نیمه برخوردار) و ناحیه سوم با نمره تاپسیس ۰/۴۵۴۱ در رتبه سوم (کمتر برخوردار) قرار گرفته‌اند.

واژه‌های کلیدی

رشد هوشمند، کاربری ترکیبی، توسعه حمل‌ونقل محور، منطقه ۱۹، کلان‌شهر تهران.

* استادیار گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه تربیت مدرس. (مسئول مکاتبات)

Email: abolfazl.meshkini@gmail.com

** دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه اصفهان.

*** دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه تهران.

**** دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، دانشگاه اصفهان.

***** دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه اصفهان.